

miasteczku czy lokalnej społeczności wiejskiej. Dotyczy to także instrumentarzy muzycznych i przedstawicieli zawodów pokrewnych, którzy pracowali przy budowie fortepianów i pianin w miejscowych wytwórniach tych instrumentów.

BIBLIOGRAFIA

- Czacharowski Leopold, *Peterowie – z mało znanych kart organmistrzostwa poznańskiego*, [w:] „Kronika Miasta Poznania” 1996, nr 3.
- „Gazeta Warszawska” 1792, nr 29, suplement.
- Rottermund Krzysztof, *Budownictwo instrumentów muzycznych na terenie Wielkopolski w XIX i 1. połowie XX wieku*, Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań 2002.
- Rottermund Krzysztof, *Dwa listy Kazimierza i Marii Wilkomirskich z 1984 roku jako źródło do historii życia muzycznego Kalisza w latach 20. XX wieku*, „Zeszyty KTPN” nr 20: *Listy jako dokument epoki*, Kalisz 2020.
- Rottermund Krzysztof, *Kaliscy klawiaturnicy*, „Ruch Muzyczny” 1985, nr 19.
- Rottermund Krzysztof, *Przemysł muzyczny Kalisza XIX i XX wieku ze szczególnym uwzględnieniem działalności rodziny Fibigerów*, Akademia Muzyczna we Wrocławiu, „Zeszyty Naukowe” 1985, nr 39.
- Słownik biograficzny Wielkopolski południowo-wschodniej, ziemi kaliskiej*, Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Kalisz 1998, 2003, 2007, 2023.
- Starzyk Janusz, *Szkice z dziejów polskiego przemysłu fortepianowego XX wieku*, Wojkówka 2022.
- Vogel Beniamin, *Fortepian polski*, Warszawa 1995.
- Vogel Beniamin, *Instrumenty muzyczne w kulturze Królestwa Polskiego*, Kraków 1980.
- Vogel Beniamin, *Kolekcja Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego w Ostromecku*, Bydgoszcz 2016.
- Vogel Beniamin, *Kolekcja zabytkowych fortepianów Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku*, Opatówek 2020.
- Vogel Beniamin, *Polskie fortepiany XIX–XX w. Kolekcja Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku*, Opatówek 1994.
- Vogel Beniamin, *Słownik lutników działających na historycznych i obecnych ziemiach polskich oraz lutników polskich działających za granicą do 1950 roku*, Szczecin 2007, Bydgoszcz 2019.

Builders of musical instruments in Kalisz and the region in the *Biographical Dictionary of Southeastern Greater Poland, Land of Kalisz*. Analysis of entries, corrections and additions, suggestions and comments for the future

Summary

When the first band of the *Biographical Dictionary of South-Eastern Poland, Land of Kalisz* (edited by Hanna Tadeusiewicz) was published in 1998, it also included several biographies

of the Kalisz piano and violinmakers of great merit for the Polish musical culture. However, the previous volumes of the *Dictionary* have not exhausted the issue, as researchers still find new sources, allowing them to supplement or correct the facts. The four bands of the *Dictionary* (vol. IV in preparation) contain so far 32 biographical entries of builders of musical instruments that one can divide into several groups, depending on the type of instruments that a given craftsman dealt with: piano makers, violin makers, organ builders, and wind instrument makers. A related industry includes instrument tuners and correctors, mainly of pianos, which were not tied to the factories in Kalisz but operated independently, running repair workshops that tune, regulate, repair, or restore musical instruments. The article summarizes the previous publication on musical instrument making and sketches the postulates and research perspectives related to biographical studies in the field of musical instrument production in Kalisz and the region.